

Quicksan Archeologie

Viaduct Rijksweg 20, Schiedam

projectnummer 477966
revisie 1.0
11 januari 2024

Quickscan Archeologie

Viaduct Rijksweg 20, Schiedam

projectnummer 0477966
documentnummer 0477966-VenR A4-A20-RAP-002
revisie 1.0
11 januari 2024

Auteur

M. van Riel

Opdrachtgever

Rijkswaterstaat
Koningskade 4
2596 AA 's-Gravenhage

datum vrijgave
11-01-2024

beschrijving revisie 1.0
Definitief

gecontroleerd
G.J.A. Sophie

vrijgave
M.L.S. de Haan

Inhoudsopgave

Blz.

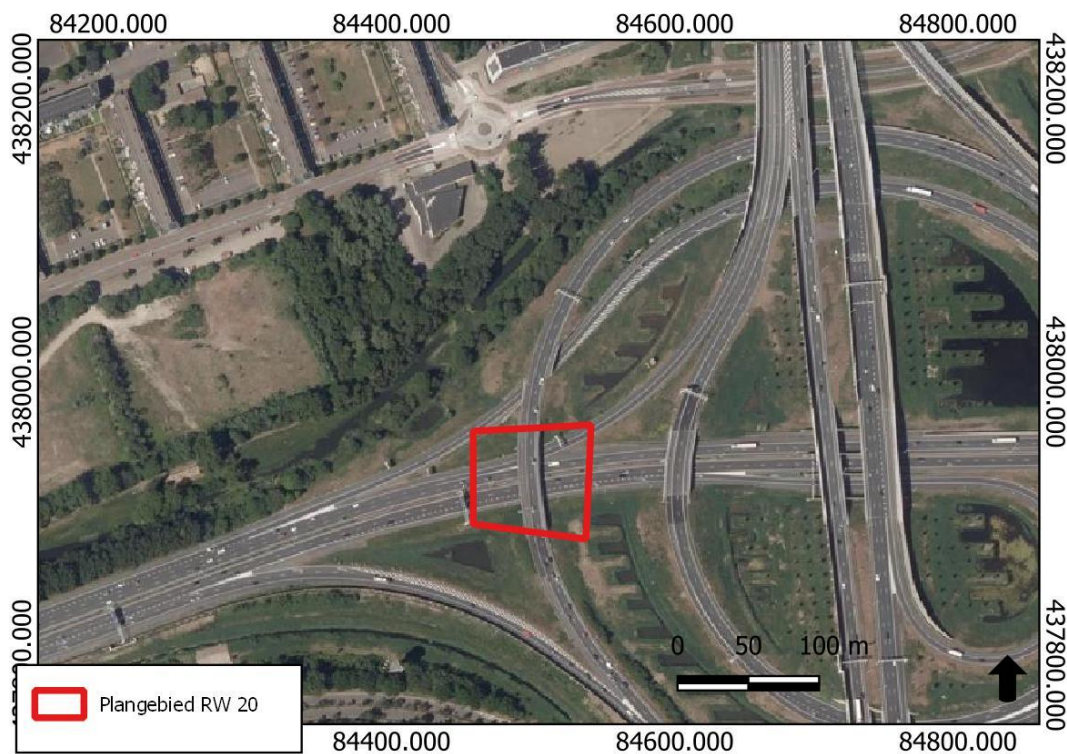
1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Geplande werkzaamheden	1
2	Regelgeving archeologie	3
3	Archeologische verwachting	4
3.1	Geologie, geomorfologie, bodem en historische situatie	4
3.2	Gegevens uit ARCHIS	5
4	Conclusies en advies	6
Literatuur en geraadpleegde bronnen		7
Literatuur	7	
Bronnen	7	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In juli 2022 heeft Antea Group in opdracht van Rijkswaterstaat een QuickScan Archeologie uitgevoerd. Directe aanleiding voor de QuickScan zijn de voorgenomen werkzaamheden met betrekking tot het betonnen viaduct ter plaatse van Rijksweg 20 (RW 20).

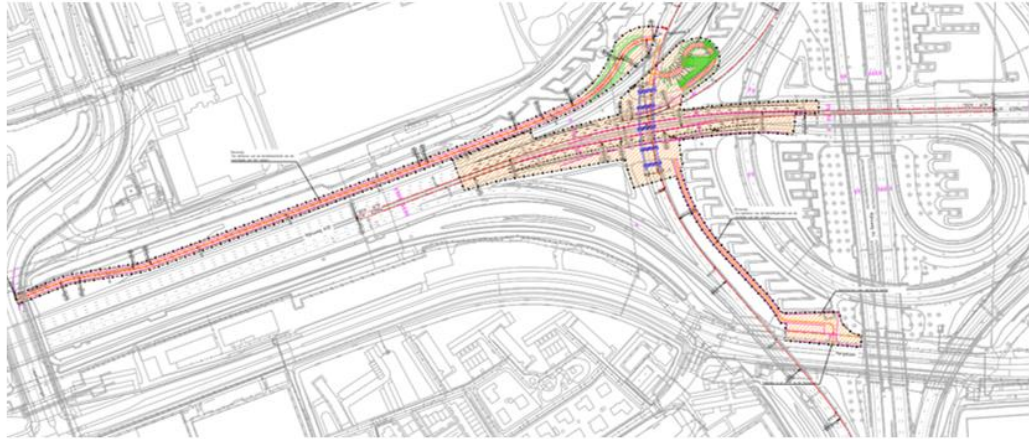
Een QuickScan is een snelle controle om na te gaan of bij de uitvoering van een project rekening dient te worden gehouden met de factor archeologie. Omdat een dergelijke scan geen officiële basis heeft binnen de wetgeving kunnen hieraan geen rechten worden ontleend. Afhankelijk van de verdere werkzaamheden kan deze QuickScan nog worden uitgebreid naar een archeologisch bureauonderzoek.

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied Rijksweg 20

Aanpassingen scope november 2023

In november 2023 is het plangebied aangescherpt en uitgebreid. Deze QuickScan is in november 2023 aangevuld met de nieuw geplande scope. Deze betreft ook werkstroken en aanvullende veiligheidsmaatregelen, welke mogelijk de bodem kunnen verstoren.

Afbeelding 2: Aangepaste scope november 2023 (Bron: Opdrachtgever)

1.2 Geplande werkzaamheden

Rijkswaterstaat is voornemens een renovatie uit te voeren aan het kunstwerk ter plaatse van het viaduct, in verband met degradatie van de liggerkoppen. De geplande werkzaamheden zullen de bodem niet roeren en vormen geen bedreiging voor het bodemarchief.

Geplande werkzaamheden november 2023

Naast de voorgenomen renovatie van het viaduct gaan er rijstroken en werkterreinen worden ingericht. Hier zal geen bodemroering bij plaatsvinden, wel worden er tijdelijke verhardingen geplaatst.

2 Regelgeving archeologie

Volgens ruimtelijkeplannen.nl valt het grootste gedeelte van het plangebied (oostzijde) binnen het bestemmingsplan “A4 Schiedam”. Hier geldt “Enkelbestemming Verkeer – Rijksweg”, en tevens de “Dubbelbestemming Waarde – Archeologie 1”. De archeologische dubbelbestemming houdt in dat:

“Ter plaatse van de aanduiding 'Waarde - Archeologie 1' geen bouwwerken (waaronder begrepen het heien van heipalen en het slaan van damwanden) worden gebouwd waarvan het gezamenlijk oppervlak groter is dan 300 m² en die tevens dieper reiken dan 3,0 meter beneden het maaiveld.”¹

Het westelijke gedeelte van het plangebied is onderdeel van bestemmingsplan “Blankenburgverbinding A15/A20 (tracébesluit)” (Gemeente Vlaardingen). Hier geldt een “Dubbelbestemming Waarde – Archeologie 2.” Hierbij geldt dat archeologisch onderzoek noodzakelijk is indien de grondroerende werkzaamheden dieper reiken dan 2 m-mv en een grotere oppervlakte beslaan dan 100 m².

De geplande renovatie en inrichting van werkterreinen gaat niet gepaard met bodemroeringen. Hierdoor komt het bodemarchief niet in gevaar, en blijven de geplande werkzaamheden binnen de stelde normen.

¹ A4 Schiedam: Artikel 11 Waarde - Archeologie (ruimtelijkeplannen.nl)

3 Archeologische verwachting

3.1 Geologie, geomorfologie, bodem en historische situatie

Geologie

Geologisch valt het plangebied op een getijdenafzetting van kustveen op oudere getijdenafzettingen. Het gaat hierbij om Laagpakket van Walcheren-o op Hollandveen Laagpakket op Laagpakket van Wormer-o.² Deze laag is afgezet in het Holoceen (11.000 jaar geleden tot nu).

Geomorfologie

Het plangebied ligt in een bebouwd gebied en is zodoende geomorfologisch niet gekarteerd. De dichtstbijzijnde geomorfologische eenheid is volgens de geomorfologische kaart van Nederland een plateauachtige storthoop, opgehoogd of opgespoten terrein of een kunstmatig eiland (F91).³ In de directe omgeving is ook ontgonnen veenvlakte (M81) en getij-inversierug (B71) aanwezig.⁴ Omdat het gebied uit verschillende geomorfologische eenheden bestaat is het niet mogelijk om te extrapoleren waar het onderhavige plangebied onder valt.

Bodem

De bodem in het plangebied is niet gekarteerd. In de directe omgeving zijn kalkarme drechtvaaggronden waargenomen⁵. Deze drechtvaaggronden zijn kleigronden waar periodiek hoog grondwater kan optreden. Op een diepte tussen 40 en 80 cm-mv gaan deze vaaggronden over in veen. Dit veenpakket is dikker dan 40 cm.⁶

Historische situatie

De eerste bebouwing in het plangebied verschijnt in 1963 voor het eerst op de kaart.⁷ Er is dan sprake van een spoorweg. Voor deze tijd is het gebied in gebruik geweest als landbouwgrond, zonder sporen van bebouwing.

De bebouwing in zijn huidige vorm is op de kaart herkenbaar vanaf 1970, waar het viaduct over de rijksweg zijn vorm toegewezen krijgt. Het viaduct is in 1966 gebouwd, maar de aanleg van knooppunt Kethelplein is voor het eerst in 1970 op de historische kaart herkenbaar. De Rijksweg vervangt hier de eerder genoemde spoorbaan.⁸

² Dinoloket.nl

³ wur.nl

⁴ Wur.nl

⁵ Dinoloket.nl

⁶ Bakker, H., de en Schelling, J., 1989

⁷ Topotijdreis.nl

⁸ Topotijdreis.nl

3.2 Gegevens uit ARCHIS

AMK-terreinen

Binnen het plangebied zijn geen AMK-terreinen aangewezen.⁹

Archeologische vondstmeldingen¹⁰

Binnen het plangebied zijn er geen vondstmeldingen gedaan. In de directe omgeving van het plangebied echter wel. Volgens Archis is dat de volgende:

Zaakidentiteit	Aard/details	Begin datering	Eind datering	Complextype
3227642100	Keramiek (Onbekend type)	Late Middeleeuwen	Late Middeleeuwen	Bewoning (inclusief verdediging)

Volgens Archis zou deze vondst verband kunnen houden met een 12de-eeuws kasteeltje, wat in de omgeving bekend is. Het zou hier wel gaan om een op zichzelf staande vindplaats.¹¹

Archeologische onderzoeksmeldingen

Binnen het onderzoeksgebied zijn twee eerdere onderzoeken uitgevoerd. Volgens Archis zijn dat de volgende:

Zaakidentiteit	Soort onderzoek	Uitvoerder	Resultaat of advies
2114150100	archeologisch: boring	RAAP Archeologisch adviesbureau	Voor het plangebied wordt aangenomen dat archeologische vindplaatsen uit de Romeinse tijd en de Middeleeuwen vanwege hun ligging aan of direct onder het maaiveld een mindere fysieke kwaliteit hebben dan vindplaatsen op dieper gelegen niveaus. ¹²
2039291100	Archeologisch: Vewachtingskaart	RAAP Archeologisch Adviesbureau	Geen rapport beschikbaar via de gangbare wegen

⁹ archis.cultureelerfgoed.nl

¹⁰ [Archis.cultureelerfgoed.nl](https://archis.cultureelerfgoed.nl)

¹¹ [Archis.cultureelerfgoed.nl](https://archis.cultureelerfgoed.nl)

¹² Kruidhof, C.N., B. Jansen en P.C. Vos, 2006

4 Conclusies en advies

Conclusies

Het plangebied is bebouwd in 1963, in eerste instantie als spoorweg. Daarvoor is het in gebruik geweest als landbouwgrond. Het huidige viaduct is in 1966 neergezet en in 1967 officieel in gebruik genomen. Verschillende inventariserende archeologische onderzoeken hebben geen noemenswaardige archeologische waarden aangetoond. Er is een vondst gedaan, namelijk een stuk keramiek van onbekend type. Dit houdt misschien verband met het 12de-eeuwse kasteeltje, verder naar het westen georiënteerd. Het gebied kent geen AMK-terreinen.

Aanbevelingen

Op basis van de geplande renovatie hoeft er geen verder archeologisch onderzoek plaats te vinden, omdat deze de bodem niet zal verstoren. Ook het aanleggen van de werkstroken en andere aanvullende maatregelen zullen de bodem niet verstoren. Hierdoor komt het bodemarchief niet in gevaar. De ondergrens van 2 respectievelijk 3 meter beneden maaiveld wordt niet overschreden. Indien er wel grondroerende werkzaamheden plaatsvinden die de grenswaarden van 300 m² en dieper dan 3 m -mv (gemeente Schiedam) respectievelijk 100 m² en dieper dan 2 m-mv (gemeente Vlaardingen) overschrijden is vervolgonderzoek in de vorm van een bureauonderzoek noodzakelijk.

Literatuur en geraadpleegde bronnen

Literatuur

Bakker, H. de en Schelling, J., 1989 - 2e gew. druk bewerkt door J. Brus en C. van Wallenburg.
Systeem voor de bodemclassificatie voor Nederland, de hogere niveaus. Pudoc, Wageningen.

Kruidhof, C.N., B. Jansen en P.C. Vos, 2006. *Plangebied A4 Delft-Schiedam* Rapport R 1330

Bronnen

<https://archis.cultureelerfgoed.nl/>
www.dinoloket.nl
WUR.nl
www.topotijdreis.nl

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT
T. (0162) 48 70 00
E. margot.dehaan@anteagroup.nl

www.anteagroup.nl

ISSN: 1570-6273

Copyright © 2024

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Disclaimer

Antea Group aanvaardt op generlei wijze aansprakelijkheid voor schade welke voortvloeit uit beslissingen genomen op basis van de resultaten van archeologisch (voor)onderzoek.